REDACȚIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Scrisori nefrancate nu se primesc.
Manuscripte nu se retrimit.
INSERATE
se primesc la Administrațiune în Brașov și la următórele
BIROURI de ANUNȚURI:
In Viena: la M. Dukes Nachf., Nux. Augenfeld & Emeric Lesner., Heinrich Schalek, A. Oppelik Nachf., Anton Oppelik. In Budapesta la A. V. Goldberger. Ekstein Bernat, Iuliu Leopold (VII Erzsébet-körut).
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o serie garmond pe o colónă 10 banĭ pentru o publicare. Publicărĭ mai dese după tarifă și învoială. — RECLAME pe pagina 3-a o seriă 20 banĭ

GAZETA TRANSILVANIEI

ANUL LXVII.

„GAZETA" iese în fie-care ḑi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe un an 24 cor., pe șese lunĭ 12 cor., pe trei lunĭ 6 cor.
N-rii de Duminecă 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 fr. pe an.
Se prenumeră la tóte oficiele poștale din întru și din afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brasov
Administrațiunea, Piața mare, Têrgul Inului Nr. 30. etagiu I.: Pe un an 20 cor., pe șése lunĭ 10 cor., pe trei lunĭ 5 cor. Cu dusul în casă: Pe un an 24 cor., pe șése lunĭ 12 cor., pe trei lunĭ 6 cor. — Un esemplar 10 banĭ. — Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 228. Brașov, Joi 14 (27) Octomvrie. 1904.

Din causa sfintei sêrbătorĭ de mâne, Joi, ḑiarul nu va apăré până Vinerĭ séra.

Amenințarea cu naționalitățile.

Nu s'a întimplat, de la înființarea dualismului, ca vr'unul din multele guverne ungurescĭ, ce s'au succedat, sĕ aibă un conflict cu oposiția maghiară, fără ca între mijlócele sale de combatere a acesteia sĕ nu se foloséscă de mijlocul de a atinge córda sensibilă a amorului propriu național, amenințând cu naționalitățile, carĭ singure se vor bucura și vor profita, décă conflictul dintre guvernamentalĭi și opoșiționalii maghiarĭ ar lua dimensiunĭ mai grave.

Cu deosebire guvernele tiszaiste, cel vechiŭ și acum cel nou, au sciut și sciu sĕ esploateze de minune cestiunea naționalităților, când pentru a-șĭ întări posițiunea și a-șĭ cârpi popularitatea sdruncinată, când spre a desmânta oposiția de la pașĭ estremĭ în defavorul lor.

Este o plângere permanentă a oposiției maghiare, că în Ungaria nu esistă un adevĕrat constituționalism, find-că tot numai un singur partid și o singură clică a stăpânit și stăpânesce și nu alternéză partidele cele marĭ în guvernarea țĕrii, ca în alte state. Fi-va una din causele acestei stărĭ de lucrurĭ și împrejurarea, că guvernele ungurescĭ au stat sub presiunea relațiilor cu Austria, condiționate de legea dualistă și de pactul încheiat cu ea. Cu tóte acestea putem afirma, că décă Ungaria n'a scăpat până aḑi de regimul de clică al protipendaților, causa principală sunt érășĭ naționalitățile, séu mai bine ḑis causa este acea tactică, de care am vorbit mai sus în esplotarea pasiunilor șoviniste ale oposiției față cu naționalitățile.

Décă oposiția n'ar fi cedat mai în tot-déuna când guvernanții o speriau cu naționalitățile, décă, din contră s'ar fi nisuit acéstă oposiție sĕ fie dréptă și echitabilă față cu popórele nemaghiare — cum a sfătuit'o Mocsary — și astfel sĕ paraliseze guvernul, atuncĭ alta ar fi astăḑĭ tótă organisația și viéța constituțională în Ungaria și nimenĭ n'ar mai trebui sĕ se témă, că s'ar mai puté afla vre un guvern, care sĕ pótă periclita garanțiile constituționale și sĕ pótă prejudeca intereselor de libertate și de independență ale țĕrii.

N'ai ce face însĕ cu patima și cu orbia ce ea o aduce după sine. Domnirea de clică va dăinui și se va perpetua în acéstă țéră și de sigur nu spre binele și fericirea ei.

Ne-am abătut încât-va. Voiam sĕ vorbim de cea mai nouă tactică a guvernului actual spre a justifica față cu oposiția planul de revisuire al regulamentului camerei. E vorba că acéstă revisuire ar fi neapĕrat necesară, nu atât pentru a face cu neputință șoviniștilor estremĭ din fracțiunea Szederkényi-Ugron sĕ împiedece cu lunile funcționarea regulată a parlamentului, cât mai vîrtos pentru a înlătura „eventualul pericol al unei obstrucțiunĭ din partea naționalităților".

Acesta e acuma un argument principal pentru a justifica planul contelui Tisza de a introduce clotura.

Prin legea Berzeviczy guvernul vré sĕ dea tuturor partidelor maghiare o dovadă, că veghéză și scie sĕ prevină periculul, de care ar fi amenințat elementul domnitor, făcênd sĕ trécă școlele naționalităților sub jugul caudin al maghiarisării. Și acésta o face în aplausele oposiției.

Sunt dér numai consecvențĭ Tisza și soțĭĭ când vin și mai spun oposiției: mai este un pericol ce póte veni de la naționalitățĭ, o eventuală obstrucție a lor în dietă, deci n'avețĭ de cât sĕ votațĭ revisuirea regulamentului care singură póte sĕ înlăture și acest pericol.

Firesce, că svircolirile activiștilor desertorĭ ai partidului național român li sunt binevenite foilor guvernului spre a ilustra cu colorĭ cât se póte de întunecóse primejdia. S'a și vorbit în dietă despre o ast-fel de eventualitate și vre-o câțiva dintre matadorii fostei obstrucțiunĭ au declarat, că obstrucția naționalităților nicĭ nu se póte cugeta în dieta maghiară, cât timp acésta se va ține în Budapesta.

Au dreptate, nu pentru-că în trufia lor fac alusiune la pumn, ci pentru-că o eventuală obstrucțiune a naționalităților în camera ungară— décă ar intra acolo un numĕr órecare de deputațĭ carĭ s'o pótă pune la cale — n'ar avé nicĭ un înțeles, căcĭ fructele ei în cele din urmă tot adversariĭ lor le ar culege în împrejurările date.

Nu pe calea acésta se vor puté validita drepturile naționalităților, ci numai prin tenacitatea și perseveranța în stăruințele și luptele ḑilnice pentru apĕrarea și conservarea limbei și a naționalității lor.

Activismul episcopilor unițĭ.

II.

Pentru întâia-óră un episcop român unit a jucat rol activ la congresul regnicolar al catolicilor maghiarĭ — esclamă cu satisfacțiune guvernamentalul „P. Lloyd", mai accentuând cu laudă, că acest episcop, Vasile Hosszu al diecesei Lugoșului, și-a întrerupt chiar petrecerea sa în Roma și s'a reîntors cu grabă în Ungaria, numai ca sĕ pótă fi de față și sĕ pótă vorbi în adunare.

Ca sĕ ne putem da bine sémă de debutul episcopului Hosszu, de lipsă sĕ scim de ce anume adunare e vorba aicĭ. Și pentru acésta vom recurge la însă-șĭ declarațiile făcute de președintele ei în discursul sĕu de deschidere.

Salutând pe „catolicii maghiarĭ întrunițĭ în a V-a adunare mare" președintele, contele Ioan Zichy, a arĕtat, că acéstă adunare se ține în fie-care an și că scopul ei este de a uni în privința socială pe catolicii maghiarĭ din Ungaria, pe carĭ multe îĭ despart. „Neavênd noi autonomie, ḑise Zichy, sĕ formeze cel puțin acest congres al nostru centrul, unde noi catolicii maghiarĭ sĕ ne adunăm an de an și punênd la o parte tóte divergențele sociale și politice dintre noi, sĕ căutăm cu orĭ-ce preț legăturile ce ne unesc, ca sĕ ne putem înțelege unii cu alții".

După însă-șĭ declarația președintelui Zichy se trateză decĭ în casul de față de-o concentrare a catolicilor maghiarĭ din tótă Ungaria, avênd problema de a-șĭ cultiva idealurile și aspirațiunile lor pe cale socială.

Dat fiind așa-dér, că congresul e maghiar, că e romano-catolic și că urmăresce idealurĭ și scopurĭ, carĭ nu au nimic comun cu acele ale Românilor unițĭ, e clar și neîndoios, că acestora din urmă nu le e locul în congresul maghiar.

Cum dér, sub ce titlu și cu ce scop, episcopul român unit al Lugoșului, a alergat la acest congres și a luat cuvêntul chiar imediat după președintele, vorbind cătră un public cu totul strĕin de cercul sĕu de activitate și de chemarea sa?

S'ar păré că însușĭ episcopul a simțit încâtva necesitatea de a da în astă privință óre-care desmințire în vorbirea sa ungurésca, adresată obștei catolicilor maghiarĭ. In realitate însĕ acésta nu fu o lămurire a cestiunei principiare, ce se impunea în fața pasului sĕu straniu, ci numai esplicarea din ce incident s'a hotărît și s'a grăbit a-l întreprinde.

Episcopul Hosszu spuse adecă în cuvêntarea sa, că aflându-se în călĕtorie în Italia, a primit o scrisóre dela președintele congresului, contele Ioan Zichy, în care acesta îl rógă sĕ țină un discurs în marea adunare maghiară și sĕ vorbéscă despre „unirea și unitatea catolicilor în alipirea lor de Papa".

Sĕ nu-țĭ stea mintea 'n loc când auḑĭ și vedḑĭ de acestea?

Contele Ioan Zichy, organisatorul acestui soiŭ de congrese catolice ungurescĭ, un lucéfĕr al partidului poporal catolic și un politician de frunte maghiar, găsesce, că ar fi fórte la timp, décă ar da o probă viuă înaintea congresiștilor sĕi, că marea înrîurință a nisuințelor sale de a concentra și uni într'un mănunchiu pe toțĭ „catolicii" din Ungaria a început a se resimți până și între Românĭ unițĭ, pe carĭ el cu ai sĕi s'au obicĭnuit ai numi în mod impropriu „catolicĭ de rit grecesc", și într'o bună diminéță scrie o scrisóre episcopului încă nou-nouț dela Lugoș: Vino, te arată și pledéză pentru unirea și unitatea catolicilor, sĕ fim frațĭ cu toțiĭ, alipindu-ne de Papa, capul comun bisericesc!

Om isteț acest conte Zichy! El a sciut alege cea mai potrivită temă pentru prima vorbire a unui vlădică românesc unit în marele congres maghiar din Budapesta, care sĕ pótă sĕ întêmpine aplausele acestuia și sĕ fie lăudată drept o manifestație „adevĕrat patriotică".

Și vlădica, plin de dorul de a dobêndi aceste aplause, nu pregetă și iute și de grabă se pune la disposiția nobilului conte — fără a se mai cugeta, că datoria sa, rolul și chemarea sa sunt departe ca cerul de pămênt de nisuințele și aspirațiunile acelora, pe carĭ contele, îĭ presidéză și îĭ conduce tot în semnul alipirei de Papa — și-șĭ rostesce vorbirea prescrisă întroducêndu-o cu cuvintele:

Dicsértessék a Jézus Krisztus!

Brașov, 13 (26) Octomvrie.

„Reforma" instrucțiunei primare. Din *Budapesta* se anunță, că *comisiunea pentru culte și instrucțiune* a camerei ungare, a ținut alaltăerĭ după amédḑĭ o ședință, în care Paul *Szöts* a fost ales raportor al proiectului despre reforma instrucțiunei primare. La 10 Noemvrie n. comisiunea va desbate în sînul ei proiectul, apoi va urma desbaterea în cameră. „Budapesti Hirlap" crede a sci, că *desbaterea asupra proiectului va urma îndată după încheiarea desbaterei provisorului cu Italia.*

Armistițiu în dietă. Partidul lui Franz *Kossuth* s'a „distins" din nou. Intr'o conferență confidențială bărbații (!) conducĕtorĭ ai acestui partid au decis sĕ nu mai trăgăneze desbaterea provisorului vamal cu Italia, căcĭ membrii partidului nu arată interes pentru acéstă desbatere, ér de altă parte el trebue sĕ-șĭ conserve forțele pentru timpul când va veni la rênd „marea desbatere" asupra revisuirei regulamentului camerei.

Acéstă neașteptată întorsătură umple de bucurie pe contele Tisza, căcĭ, după calculele guvernului, se aștepta, ca desbaterea asupra provisoriului sĕ dureze încă cel puțin 8—10 dile.

Conform acestui plan, în ședința de erĭ a dietei Francisc Kossuth a ținut un discurs, reasumând îngrijirile partidului față cu proiectul de provisoriu. I-a rĕspuns contele Tisza, după care au mai vorbit contra proiectului doi oratorĭ oposiționalĭ. Se crede, că în ședința de aḑĭ desbaterea se va încheia.

Convenția comercială între România și Italia. In cursul acestei sĕptĕmânĭ se vor întruni în Bucurescĭ delegații guvernelor român și italian, pentru începerea negocierilor asupra convenției comerciale între România și Italia. Ca o condescedență pentru România, guvernul italian a consimțit ca negocierile dintre cele două State sĕ se urmeze în Bucurescĭ, imitând în acéstă privință pe guvernul german.

Conflictul anglo-rus.

Am semnalat în numĕrul nostru de erĭ, că un nou conflict din cele mai serióse s'a ivit, prin surprindere, între Anglia și Rusia. Flota rusă din Baltica, în drumul sĕu spre Extremul-Orient, a descărcat glónțe de tun asupra a două flotile englese compuse din vase de pescarĭ, a scufundat 1—2 vapóre, un căpitan a fost

ucis şi mulţi matrosi au fost răniţi. Étă — după diarele englese — cum s'a petrecut acest fapt sensaţional:

Puternica flotă de rĕsboiŭ din Baltica trecea în 23 l. c. de-alungul malurilor sudice ale Angliei. Pretutindeni, în Dover, Folkeston şi Brighton se adunase o mare mulţime de curioşi, ca sĕ vadă spectacolul trecerei flotei şi nimenĭ nu bănuia, ca flota rusă, ce apărù la orisont, sĕ aducă mórte şi pustiire în nóptea de Vinerĭ spre Sâmbătă.

Flotila englesă, compusă din vr'o sută de vase se afla, pescuind, la 20 milurĭ de portul Hull. Viteza ei era mică, abia 5 milurĭ pe césŭ. Cea mai mare parte a echipagiului se afla pe bord, ocupată fiind cu curăţirea şi împachetarea pescelui. Vasele erau iluminate cu acetilen, care da o lumină fórte intensivă, aşa că ele puteau fi observate din mare depărtare.

In nóptea spre Sâmbătă apar deodată prin întunericul nopţii mai multe vase mari de rĕsboiŭ şi pescarii băuuiră îndată, că ele aparţin flotei ruse din Baltica. Vasele rusescĭ s'apropiară tot mai tare, în fine ajunseră la flotila englesă, care le deschise drum, încât vasele rusescĭ puteau trece printre micile vase de pescarĭ. Reflectóre uriaşe de pe vasele rusescĭ îşĭ aruncară lumina asupra flotilei englese. Pescarii îşĭ întrerupseră munca şi priviau curioşĭ la unităţile rusescĭ, carĭ se postară în semicérc în jurul vaselor englese.

Englesii nu bănuiau nimic rĕu. Apropierea era aşa de mare, încât le arătau Ruşilor pescĭ, par' că i-ar fi îmbiat sĕ-i cumpere. De-odată urmà o întorsătură dramatică. De pe un vas rusesc se audi *o bubuitură de tun. Glonţul a petruns printr'un mic vapor engles, omorînd pe căpitanul, care era culcat în pat.* Un servitor se urcà imediat pe bordul vasului avariat, ca sĕ vadă ce se întîmplă. In acel moment însĕ s'audi *o a doua puşcătură de tun, care retezà capul servitorului, despărţindu l de trunchiŭ.* Un alt glonţ răni grav pe un matros.

După acésta *canonada ruséscă se continuà neîntrerupt şi ghiulelele nimeriră pe numeroşĭ pescarĭ.* Ruşii bombardară cu ghiulele de tun şi alte trei vase englese. *Bombardarea a durat 30 minute.* După încetarea bombardării flota rusécă, ca şi când nu s'ar fi întîmplat nimic, şi-a continuat calea. Vaporul *„Crane“* s'a scufundat, însĕ răniţii şi restul neatins al echipagiului au fost salvaţĭ.

Se dice, că prima puşcătură s'a dat de pe vasul amiralului *Rosdetvenszky.*

Acest atac nocturn şi absolut nemotivat, a produs o mare surescitare în tótă Anglia. Pressa englesă pretinde, ca guvernul sĕ céră esplicărĭ şi satisfacţia cea mai completă de la Rusia. La primirea scirei despre acéstă întîmplare, regele Edward a rĕmas fórte mişcat. El a chiemat prin telefon la sine pe ministrul de esterne *Landsdowne.*

Oficiul de esterne din Londra a trimis la Petersburg o *representaţiune,* în care declară între altele, că décă Rusia nu va da satisfacţie în timp de 24 óre, *flota englesă din Gibraltar va opri flota rusă în calea ei.*

In Londra se crede, că Rusia va aranja afacerea pe cale diplomatică. Guvernul rusesc a telegrafiat contelui *Bekendorf,* ambasador rusesc, că *Rusia va da satisfacţia cea mai completă.*

Rĕsboiul ruso-japones.

De pe câmpul de rĕsboiŭ din Manciuria puţine scirĭ au sosit erĭ şi adĭ.

După o telegramă din *Mukden,* se crede, că peste 2—3 dile cele două armate inimice se vor încăera din nou.

Generalul *Saharow* telegrafiéză, că în nóptea de 23 l. c. a fost *o luptă crâncenă pe colina Putilov.* Japonesii începură sĕ neliniştéscă trupele rusescĭ, carĭ lucrau la şanţurĭ de întărire. Ruşii au făcut nóptea recunóscerĭ de teren şi la Pudiatsa au surprins pe Japonesĭ. S'a angajat o luptă care s'a sfîrşit cu respingerea Japonesilor. Ruşii au îngropat mai mult de 1500 Japonesĭ ucişĭ. Mulţĭ Japonesĭ zac neîngropaţĭ înaintea posiţiunilor rusescĭ.

Agentia „Reuter“ primesce scirea, că *Ruşii au trecut Vinerĭ peste Saho,* mergênd în contra posiţiunilor inimicului. In decursul înaintării Ruşii ridică şanţurĭ. Tot acésta o fac şi Japonesii.

După o telegramă a mareşalului *Oyama,* după luptele de lângă Yantai şi Şaho, s'au aflat cadavrele a 13,333 Ruşĭ.

Corespondentul diarului parisian *„Matin“* a intervievat pe generalul *Velicĭko,* pe care *Kuropatkin* l'a trimis cu misiune secretă la Ţarul. *Velicĭko* sĕ fi dis, că rĕsboiul se va încheia numai peste un an. *Kuropatkin* lucréză acum planurĭ nouĕ de operaţiunĭ militare.

Agentia „Reuter“ primesce scirea din Cifu, că Japonesii au atacat la *Port-Arthur* fortificaţiile esterne Erlungsan şi după o luptă de patru óre au cucerit câte-va şanţurĭ şi coline rusescĭ.

SCIRILE DILEI.

— 13 (26) Octomvrie.

Deschiderea sf. sinod al României. Erĭ s'a deschis sesiunea de tómnă a sf. sinod. La ora 10 jum. dim. s'a oficiat un Te-Deum la mitropolie, în presenţa membrilor sf. Sinod, a d-lui Dimitrie A. Sturdza, preşedintele consiliului şi ministru ad interim al instrucţiunei publice şi cultelor şi a d-lui P. Gîrboviceanu administratorul casei şcólelor. Au lipsit I. P. S. Sa metropolitul Partenie cu vicarul sĕu şi cu P. S. Sa episcopul de Roman, carĭ au fost reţinuţĭ în eparchiile lor. De la mitropolie toţĭ membriĭ sf.-tului sinod, împreună cu d-l preşedinte al consiliului şi ministru ad interim al instrucţiunei publice şi cultelor, şi cu d-l administrator al casei bisericilor au mers în localul sf. Sinod, unde d-l D. Sturdza a cetit mesagiul de deschidere. S'a procedat în urmă la alegerea comisiunilor. Sf. Sinod s'a ocupat apoi cu resolvarea diferitelor cestiunĭ.

Viriliştiĭ oraşului Sibiiu. Intre viriliştiĭ oraşului Sibiiu sunt trecuţĭ şi următoriĭ Românĭ: I. P. S. Sa archiepiscopul şi metropolitul Ioan Meţianu, cu dare anuală 3630 coróne, Fondul seminarial gr. ort. dare 1607 coróne, Parteniu Cosma director al „Albinei“ 1600 coróne, Fondul general administrativ gr. or. 1498 cor., I. A. de Preda advocat 1444 coróne, „Albina“ institut de credit şi economiĭ 1180 cor., d-na Ioana Moldovan 1013 cor, Baptist Ioan Boiu 902 cor., Fundaţiunea Andronic 815 cor., Dr. Octavian Russu advocat 762 cor., Tipografia archidiecesană gr. or. 717 coróne. Er ca suplent Dr. Atanasiu M. Marienescu jude de tablă în pensiune cu 603 coróne dare anuală. — *„T. R.“*

Un sas din Braşov la Carmen Sylva. D-l director de musică Rudolf *Lassel,* cere de repeţite-orĭ a avut onórea sĕ fie chemat la Bucurescĭ şi Sinaia, unde a cântat la orgă în faţa Reginei, îşĭ descrie în calendarul „Deutscher Volkskalender“, apărut de curênd la Zeidner impresiile visitei ce a făcut'o în castelul Peleş la 10 Noemvrie 1903, când a însoţit acolo pe tînĕrul violinist braşovean Rudolf Malcher, precum şi impresiile visitei de la 20 Decemvrie 1903, la Bucurescĭ, când s'a serbat centenarul bisericei evangelice din capitala României. D-l Lassel presentă publicului cetitor pe Carmen Sylva ca pe o artistă pe terenul poesiei, şi ca pe o dilettantă — nu însĕ în înţelesul vulgar al noţiunei — pe terenul musicei şi picturei. Relevéză cu deosebire credinţa reginei către religiunea luterană. Pentru biserica evangelică din Bucurescĭ a pictat tabloul pentru altar, a făcut brodăriĭ migălóse pe covóre de mĕtase şi a ales singură versetele biblice, ce s'au scris pe păreţiĭ bisericiĭ. La serbarea centenarului Regina a cântat din loja regală cu glas tare tóte cântecele liturgice împreună cu ceilalţĭ credincioşĭ. D-l Lassel descrie în colorĭ viĭ o audiţiune musicală la palatul din Bucurescĭ, la care a luat parte şi pianistul Sauer.

Un cămătar ucis. Comitatul Maramureşului a dobândit o celebritate tristă prin esploatările neomenóse ale cămătarilor evrei. Sate întregĭ au ajuns la sapă de lemn prin câte o lipitóre perciunată şi s'a întêmplat că nenorocitele victime, pe carĭ nimenĭ nu le mai puté scăpa, au ajuns la nevoia estremă, de a se salva singurĭ de esploatatoriĭ lor. La curtea cu juraţĭ din Sighet mai anul trecut au fost achitaţĭ nisce ţĕranĭ rutenĭ, carĭ au ucis pe un astfel de cămătar. Era omor cualificat şi totuşĭ juraţiĭ în faţa circumstanţelor atenuante s'au înduioşat şi au dat verdict negativ. Acum vine o scire analógă tot din Maramureş. Cămătarul Froim Landa din Uglea, a fost înjunghiat de ţĕranul român Vasile Burdea, când s'a dus la acesta sĕ-l ameninţe, că-i va vinde fênul, décă nu-i plătesce datoria. Jidovul a eşit pe stradă sbierând, dér atuncĭ au sărit şi alţĭ ómenĭ cu sape şi topóre şi l'au tăiat bucăţĭ. Omeniĭ înfuriaţĭ, după cum scriu foile maghiare, ar fi vrut sĕ se ducă apoi la casa jidovului sĕ-i stîrpéscă şi familia, dér au intervenit jandarmiĭ făcênd câteva arestărĭ. — Triste lucrurĭ!

Dr. Koerber „ministru preşedinte austro-ungar“. Fruntaşa revistă germană *„Die Woche“* publică în ultimul sĕu numĕr portretul ministrului preşedinte austriac *Dr. Koerber.* Ministrul lucréză la biroul sĕu, ţinênd în mâna dréptă condeiul ér între degetele de la stânga o ţigară. Inscripţia de desupt sună aşa: „Dr. v. Koerber, der österreichisch-*ungarische* Minister-präsident in seinem Arbeitszimmer“ Décă va observa „M. Szó“ acest lapsus de drept public al revistei germane, de sigur va cere sĕ i-se detragă debitul postal. Ne putem aştepta chiar la vre-o interpelaţie din partea lui Lengyel Zoltan.

Papa şi Jidoviĭ. Sub titlul acesta „P. L.“ scrie, că dilele acestea Papa a primit în audienţă pe Evreul Dr. Romanin-Iacur din Padua, i-a dat scaun alăturea de dênsul, ér la plecare i-a oferit un portret al sĕu, pe care a scris cu mâna proprie: *Deus omnipotens repleat te omni benedictione“.* Papa a fost timp de 10 anĭ paroch în Salzagno, unde familia evreéscă Romanin-Iacur are moşiĭ întinse.

Contribuirile pentru incendiaţĭ, ce au mai sosit dilele acestea la redacţiunea nóstră, le vom publica, ca de obiceiŭ, în numĕrul de Dumineca.

Comerciul Ungariei cu România. Ungaria a *exportat* în Septemvrie 17.431 tone de mărfurĭ, cu 2230 tone mai puţin de cât în Septemvrie a. tr. Din contră *importul* din România a fost mult mai vioiŭ în special petrol, benzină şi cereale (cucuruz). S'au importat 20.940 tone, de patru orĭ mai mult de cât anul trecut în aceeaşĭ lună.

† Dr. cav. de Iaworski. Alaltăerĭ a rĕposat în Lemberg presidentul clubului polon din Reichsrathul austriac deputatul Dr. cav. de *Iaworski,* fost ministru austriac.

Activitatea revoluţionarilor bulgarĭ. Din Constantinopol se telegrafiéză: Pórta a remis ambasadelor rusă şi austro-ungară, copiĭ după nisce scrisorĭ cifrate ale comitetului bulgar revoluţionar, carĭ în cas de a fi autentice, ar proba o nouă activitate energică din partea revoluţionarilor bulgarĭ.

O altă telegramă spune, că Duminecă au fost confiscate 15 bombe. Doi barcagiĭ turcĭ şi un alt individ au fost arestaţi, pentru-că transportaseră aceste bombe. Barcagiĭ declară a fi primit acele bombe de la bucătarul unui vapor grecesc pentru a fi remise cuiva, care aştépta pe cheiŭ. Atât espeditorul, cât şi destinatorul acestor bombe sunt de-ocamdată necunoscuţĭ. Ancheta poliţienéscă continuă.

Un sêrb de 117 anĭ. Stoian Zikicĭ Ghiurghicĭ este acel favorit al naturei, căruia Dumnedeu i-a dăruit dile îndelungate cum nu s'a mai pomenit. Născut la 1787 în comuna Kameniţa lângă Niş (Serbia), bĕtrânul Ghiurghicĭ este pănă în diua de astădĭ destul de voinic. Ca tînĕr de 17 anĭ a luptat ca şef de bandă pentru libertate sub conducerea lui Kara George, bunicul regelui Petru. La 1822 a luptat contra Turcilor pentru libertatea grecéscă şi chiar şi la 1877 ca moşneag de 90 anĭ încă a luat parte la rĕsboiŭ. In viéţa luĭ n'a fost bolnav, afară de odată, când a fost rănit. Atuncĭ era de 60 anĭ şi s'a vindecat curênd. „Pol. Volksblatt“ din Budapesta îĭ publică portretul.

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

Móra părăsită.

(Fine.)

Eu, aşteptând şi privind către móră, mĕ gândeam, ce va fi peste câte-va clipe? Va bubui carabina şi va curge sângele, şi par-că nu-mĭ venia a crede, că în liniştea aceea de mormênt se vor puté petrece asemenea lucrurĭ. Ce fac óre păgânii? Au plecat, de nu se simte nimic? Dorm? Póte au dat, în satul de unde veniau, peste bĕutură, şi, unor haimanale ca ei, puţin le pasă de poruncile Coranului. Au bĕut, s'au ameţit şi acum horăiesc în podul morii. Atuncĭ tréba ar fi uşóră, n'am pierde nicĭ vreme multă, nicĭ ómenĭ.

„Trăiţĭ, domnule sub-locotenent!“

Tresării. Era glasul lui Grecu: nicĭ nu-i simţisem întórcerea. Rĕspunseiŭ:

„Ce este?

— Am încunjurat móra, domnule sublocotenent, şi n'am dat peste nimic. Uşa e deschisă. Lăptocul e sdrobit, apa se prelinge pe pămênt: prin grópa aceea nimenĭ nu póte intra, nicĭ eşi.

— Dér Năstase a venit?

— A venit şi el...

— Bun. Inlăuntrul morii nu se aude nimic?

— Nimic.

Mĕ întorseiŭ spre flăcăi. Intunerecul malului era aşa de mare, că nu vedeam pe nicĭ unul. Acu era acu. O sudóre rece mĕ înţepa la rădĕcina pĕrului. Strigaiŭ încet pe Savin. Glasul lui de-abia adie.

„Aicĭ sunt“...

— Ce facem, mĕ Savin?

— Intrăm în móră...

Aşa-i! mĕ gândiam eu; are dreptate... Imĭ strecuraiŭ stânga în toc, trăseiŭ încet revolverul, îl pipăii, îmĭ aşedaiŭ şi dragonul săbiei la pumnul mânei drepte şi mĕ mişcaiŭ spre móră, păşind în vîrful picióarelor. Cei-lalţĭ veniau după mine. Dér mergeam aşa de încet, încât nicĭ eu n'audiam paşii.

De-odată rĕsări înainte-mĭ, drept pe malul bălţii, uşa deschisă a morii, ca o întrare négră de peşteră. In clipa aceea, fiorii carĭ mĕ cutreierau stătură, inima începù a bate mai tare, dér nu simţiam absolut nicĭ o frică. Puté sĕ mi-se întêmple orĭ-ce. O tărie nebună îmĭ încordà mădularele.

In móră, stăturăm multă vreme neclintiţĭ, cu rĕsuflările oprite, ascultând prin întunerecul acela orb. Dér nimic, nimic nu se simţia.

De-odată mĕ pipăi o mână. Cine-va mi-se aplecà la ureche. Bănuiĭ, că e Savin. De-abia pricepuiŭ:

„S'au îmbătat.... Dorm în pod.... orĭ au plecat“....

Scara podului trebuia sĕ fie în dreptul uşii şi în mijlocul morii. Pipăind, ne strecurarăm pe scară. La drépta simţiam pe cine-va: era sergentul; aveam şi la stânga un tovarăş, dér nu sciam cine-i.

Sus, scara scârţîi, un foşnet se audi înainte. Ca fulgeraţĭ de acelaşĭ gând, ne oprisem. Cerchesii erau în pod şi dormiau; dér cine-va dintre ei trebuia sĕ fie tréz, căcĭ s'a mişcat la pîrăitul scării.

Stăteam neclintiţĭ şi nicĭ nu suflam. Inima îmĭ bătea tare, rêndurĭ de ameţelĭ îmĭ veniau, dér nu-mĭ era frică. Drept înaintea mea, se deschideau în scândurile podului trei ochiurĭ rotunde, ca la orĭ-ce móră. Mĕ uitam neclintit în zarea lor: aşteptam sĕ se ridice, din clipă în clipă, o umbră în dreptul întunerecului slăbit, care pĕtrundea prin ele.

Dér tăcerea ne învĕlui ér, şi după un rĕstimp ridicarăm şi cele din urmă două trepte.

Acuma audii bine un mormăit nedesluşit. Nu sciam încă de unde a pornit: dinainte, dindĕrĕt, orĭ de pe laturĭ?

Eram sub acelaşĭ acoperiş cu nisce ómenĭ, carĭ, din clipă în clipă, puteau sĕ sară ca nisce fiare asupra nóstră. Er noi pândiam ca mórtea, şi carabinele stĕteau gata. Cu tóte acestea, în cine sĕ tragĭ? Era prostie sĕ începem a face larmă aşa cum eram grămădiţĭ, trei sus şi cei-lalţĭ pe treptele scării. Toţĭ simţiam lucrul acesta şi aşteptam. Afară de asta, fără porunca mea, nimenĭ nu puté face nicĭ o mişcare, ér eu nicĭ gând n'aveam sĕ dau vre-o poruncă.

Dér *duşmanul,* cel-ce era tréz undeva, într'un colţ al podului, simţise, în buimăcéla şi în somnul amorţitor care-l cerca, că o mişcare neobicĭnuită trece prin tă-

Sciri mërunte din România. Regele Carol a primit din partea regelui *Petru* o scrisóre prin care-i mulţumesce de felicitările, ce regele Carol i-a esprimat prin trimisul special, însărcinat sĕ asiste la ceremonia încoronării.

— La serbarea centenarului *Codului Napoleonic*, care are loc mâne la Paris, va lua parte în numele guvernului român d-l Sc. Ferekide, presidentul curţii de casaţie secţiunea I, care a şi plecat deja la Paris.

— Astăḑi s'a deschis în Galaţi sub presidiul delegatului român Tr. Djuvara sesiunea de tómnă a *comisiunei dunărene europene*. Anul curent de gestiune se presintă cam nefavorabil, de óre-ce incassările anului până la finea lui Decemvrie se vor urca probabil numai la suma de 1,600,000 lei. In anul 1899 s'au incassat 3.106,394 lei. Cele mai mici incassări au fost în anul 1889 în sumă de 1.349.522 lei

— Comitetul societăţii agrare a decis punerea la concurs a unui *imn al societăţii agrarienilor*. Se va da un premiu de 100 lei acelui ce va fi găsit mai bun. Compositiunile se vor trimite la biuroul esposiţiunei agricole cel mai târḑiu până la 7 Nov. st. n.

— La iniţiativa aceluiaşi comitet se va ţiné şi un concurs între diferitele *tarafuri de lăutari* acum Duminecă d. a. 17 l. c. v. Bucăţile ce se vor cânta vor fi „Deşteptă-te Române", „Hora unirei" şi „Ciocârlia". Taraful care va reuşi va căpĕta suma de 100 lei.

Intre viéţă şi mórte. O scenă teribilă s'a întîmplat de curênd la gara Filiaşi (România). Ţĕranul Stancu Olăroiu inculpat că ar fi furat nisce găinĭ, a fost arestat de jandarmi. In cursul nopţii a reuşit sĕ scape şi şi-a îndreptat paşii spre casa sa situată din colo de linia călei ferate. Trecênd peste linie, i-s'a acăţat o curea de la opinci într'un cârlig de la şine şi tóte sforţările lui de a-şi libera piciorul, au rĕmas fără resultat. Intr'aceea auḑi apropiindu-se trenul. Stancu făcù încă o încercare desperată, însĕ şi de astădată fără resultat. Atunci luà o hotărîre estremă. Nenorocitul se decise a-şi sacrifica piciorul spre a-şi salva viéţa. El îşi lăsà piciorul captiv pe şine, ér cu restul corpului se culcà în afară de şine, cât s'a putut de departe. In situaţia acésta a aşteptat operaţia durerósă. Când Olăroiu şi-a venit în simţiri, nisce ţĕrani erau strînşi în jurul lui şi îl aşeḑau pe un car spre a-l transporta la spital. Piciorul îi era tăiat d'asupra glesnei.

O curiositate zoologică. Dilele trecute s'a pescuit în Dunăre, la Galaţi, un rac de colóre albastru-cobalt. Racul a fost espediat viu serviciului pescăriilor din ministeriul domeniilor şi va fi păstrat la museul de istorie naturală, ca curiositate zoologică.

Iubileul lui Lueger.

Pressa şovinistă maghiară şi cercurile guvernamentale ungare nu pot sĕ-l vadă în ochi pe primarul Vienei din causa că de câte ori i-s'a dat prilegiu, tot-d'auna a veştejit spiritul intolerant al politicei de rassă, ce se urméză în Ungaria faţă cu naţionalităţile, ér observaţiunile caustice cu cari a timbrat la diferite ocasii hegemonia jidovéscă din Ungaria nu o pot uita aşa curînd.

Au şi făcut ce le-au stat în putinţă pentru a împiedeca sĕ nu străbată spiritul regenarator de emancipare propovĕduit de Lueger şi dincóce de Laitha. Organului principal al partidului „social-creştin" *„Deutsches Volksblatt"* de ani de ḑile i-s'a detras debitul poştal pe teritoriul Ungariei, lăsând a întra în ţéră numai *„Deutsche Zeitung"* tot organ de al lui Lueger, însĕ mult mai moderat. Ér acum cu ocasiunea serbărilor imposante de Duminecă „Biuroul telegrafic ungar" (M. Táv. Iroda) subvenţionat de guvern n'a găsit de cuviinţă a raporta despre lucrul principal adecă despre serbare, ci numai despre opintelile ridicole ale bandelor evreo-socialiste, prin cari au încercat, fără succes, sĕ tulbure serbarea.

Ne grăbim a constata că astăḑi chiar şi diarul „Alkotmány" pe care eri l'am înfruntat după cuviinţă pentru pervertirea de care s'a făcut culpabil — a revenit la sentimente mai bune şi între altele scrie următórele:

„Regretăm că „M. Táv. Iroda" subvenţionat de guvern ne dă detalii fórte puţine despre serbările aranjate în onórea lui Lueger, pe când eri a exagerat din cale afară importanţa demonstraţiilor socialiste".

Serbarea însaşi a fost grandiósă. Casele din capitala Austriei au fost peste tot pavoazate. La biserica votivă s'a celebrat o liturghie cu „Te Deum" la care au participat consiliul comunal, notabilităţile şi un public enorm.

După amiaḑi s'a ţinut la primărie o şedinţă festivă la care s'au rostit mai multe discursuri de felicitare.

Cel dintâiŭ, care a luat cuvîntul spre a felicita pe Lueger a fost prinţul Alois *Liechtenstein*, deputat şi vechiŭ membru al partidului antisemit. După acesta a vorbit deputatul *Costenoble,* predând lui Lueger medaliile cu efigia lui, apoi consilierul comunal *Tomola* oferind un exemplar din scrierea festivă scrisă de dînsul despre viéţa şi activitatea lui Lueger. După Tomola a luat cuvîntul deputatul Dr. *Weiskirchner* care a predat primarului resultatul de până acum al subscripţiei iniţiată pentu fondul „Lueger". Subscripţia, la care au contribuit amicii de principii chiar şi de peste graniţe, a dat până în ḑiua jubileului suma de *341.085 corone*, şi încă nu e încheiată.

Rĕspunḑênd primarul *Lueger* declară înainte de tóte, că suma acésta o dedică celor ce sunt mai oropsiţi, şi cărora el mai mult are sĕ mulţăméscă, micilor industriaşi şi lucrătorilor acestora. Din procentele fondului sĕ se împartă ajutóre pentru cei lipsiţi din clasa acésta.

Apoi relevéză liturghia solemnă de la biserica votivă, unde reuniunile de cântări au cântat liturghia germană a lui Schubert: *Wohin soll ich mich wenden?* (In cotro sĕ mĕ întorc) şi prea frumósa şi înduioşătórea cântare în onórea Maicii Domnului, „O sanctissima".

In ultimii 10 ani adesea a trebuit sĕ-şi pună şi el întrebarea: Incotro sĕ se întórcă? Dumnedeu însĕ nu l'a părăsit.

Guvernul a permis duşmanilor mei ca sĕ mĕ insulte sub ocrotirea poliţiei, dér n'a permis amicilor mei sĕ mĕ onoreze cum au vrut ei. Mĕ resignez umilit şi răbdător. (Noi nu ne resignăm! Voim rĕsbunare!) De la resignare şi până la uitare drumul este lung. (Aplause furtunóse). Mĕ resignez, însĕ nu voiŭ uita nici odată. De la calea mea însĕ nimic nu mĕ va abate. Voiŭ rĕmâné fiu credincios al patriei mele şi al casei Habsburg-Lotaringia! Sunt deprins sĕ vĕd făcêndu-se cu mine diferite apucături şi operaţiuni politice şi diplomatice. Un lucru însĕ n'au putut sĕ facă: Sĕ mĕ desrădăcineze din iubirea porului.

Sute de delegaţiuni s'au presentat apoi sĕ felicite pe popularul primar.

Dintre notabilităţile streine l'au felicitat în persónă: *Borchgrave,* representantul Belgiei, *Ghica* ministrul României, *Mustafa Affa Bey*, representantul Turciei şi *Chudi-paşa,* ataşatul militar turcesc, *Gheşoff*, agentul Bulgariei, *Vuicĭ* al Serbiei etc.

Intre cei-ce l'au felicitat a fost şi *Singer*, preşedintele congresului internaţional de pressă, contele *Kielmanssegg*, locţiitorul Austriei şi chiar şi *Habrda*, directorul poliţiei, care interḑisese retragerea cu torţe.

Bibliografie.

Câteva cuvinte asupra bisericilor Nicolae-Domnesc şi Trei-Ierarchĭ din Iaşi. Bucuresci 1904. Inst. de arte grafice „Carol Göbl" succesor Ioan St. Rasidescu. Strada Dómnei 16. — Acéstă scriere, care cuprinde portretele fórte succese ale Regelui şi Reginei şi mai multe alte ilustraţiuni relative la cele două biserici ce au fost têrnosite cu ocasiunea visitei Suveranilor la Iaşi, este edată de Casa Bisericei. Administratorul Casei Bisericei, d-l P. *Gârboviceanu* spune în precuvîntare că d-l *Alex. Lăpădatu*, secretarul comisiunei monumentelor istorice a întocmit partea istorică pe când d-l A. *Lecomte du Noüy* á făcut descrierea artistică a numitelor biserici.

ULTIME SCIRI.

Budapesta, 26 Octomvrie. Deputaţii saşi publică o declaraţie, în care se ḑice între altele: *Cei 14 deputaţi saşi au hotărît în unanimitate a respinge proiectul de lege al lui Berzeviczy şi a motiva în cameră amĕnunţit şi energic acéstă respingere.* Pentru alte eventuale hotărîri deputaţii saşi îşi reservă un timp potrivit.

Londra, 25 Octomvrie. Regele Edward a intervenit personal, ca conflictul cu Rusia sĕ se resolveze pe cale pacinică.

Petersburg, 25 Octomvrie. Un trimis special al Ţarului a plecat cu ordine secrete la flota baltică.

Ambasadorul engles şi contele *Lamsdorff* au avut o conferenţă în care au discutat modul de aplanare al conflictului.

Londra, 25 Octomvrie. E sigur că afară de vaporul „Crane", alt vapor nu s'a scufundat, însĕ au fost grav avariate trei vapóre ale societăţii Greenock.

Londra, 25 Octomvrie. Din Gibraltar se telegrafiéză, că mai multe vase ale flotei englese au sosit acolo. Amiralitatea din Portsmouth n'a trimis încă nici un ordin flotei englese din Mediterană, flota însĕ stă gata de plecare.

Tokio, 25 Octomvrie. Japonesii nu se retrag de lângă Şaho, ci-şi întăresc posiţiunile la trei chilometri spre sud de Şaho.

Diverse.

Clasificatiune şcolară japonesă. In testimoniile şcolare japonese este înlocuit calculul „purtare morală" cu calculul *„înclinare"*. O notă pentru „purtare morală" e considerată de superfluă, fiind-că după părerea pedagogului japones purtarea este resultatul caracterului elevului respectiv şi prin urmare nu constitue obiect de judecată din partea învĕţătorului. In rubrica „înclinare" sunt obligaţi învĕţătorii a întroduce: pentru care obiect, séu ocupaţiune arată elevul în diferiţi ani ai vieţii sale vre-un interes deosebit. Aceste rubrici indică în decursul anilor inclinarea elevului spre una séu altă carieră. Décă de pildă elevul arată vre-o predilecţie pentru lucrări technice şi de inginerie, atunci şcóla respectivă e datóre a uşura elevului trecerea în o şcólă technică séu la facultatea de medicină, în cas că elevul ar arăta interes pentru acéstă carieră. Natural, sunt elevi, cari nu arată nici o înclinare pentru o carieră specială, séu elevi, cari îşi schimbă ocupaţiunile predilecte. Tóte aceste însĕ trebue întroduse în rubrica „înclinare".

Proprietar: **Dr. Aurel Mureşianu.**
Redactor responsabil **Traian H. Pop.**

cerea ruinei. Un glas răguşit, care mi-se părù sĕlbatec şi fioros, mormăi câte-va vorbe strĕine. Intreba ceva. Apoi tăcù. Ér noi aşteptam.

Şi, dintr'odată, prin deschiḑĕturile rotunde ale podului trecù ceva neobişnuit, o lumină slabă de vis. Şi 'n fund, dincolo de deschiḑĕturi, pe zarea rĕsăritului, de-odată luna îşi arătà printre norii negri o margine, apoi isvorî ca o lucire de spaimă. Trei dungi de lumină slabă se strecurară în podul negru. Şi 'n dungile acelea, ca într'un fulger, rĕsări ceva rotund, negru, un cap omenesc. Şi tot în clipa aceea un tunet grozav isbucni. La fulgerarea limbei de foc, podul par'că se întinse în lături, desvălindu-se, şi vĕḑurăm lămurit pe ceilalţi şépte Cerchesi întinşi pe podele. Ér capul negru par-că plesnise în bucăţi, ca o ghiulea, — şi par-că el detunase aşa.

Clădirea se umplù de miros de pulbere. O clipă tăcerea părù că ne prăbuşesce ér în nópte, — apoi un răcnit cumplit umplù móra, mĕ simţiŭ abătut la o parte ca o pană, un duruit surd cutremurà duşumeaua. — Săbiile sunară ciocnindu-se, auḑiŭ trîntituri grele, gemete şi ţipete de spaimă. O limbă de foc şi un tunet tresărîră ér în nóptea adêncă, şi în rumenéla fugară se arătară spinările încordate ale călăraşilor şi obrazul întunecos al sergentului Savin.

Totul trecù ca o furtună repede. Cineva scăpărà, o iască se aprinse. Faţa lui Savin se rumeni, pe când buzele se rotunḑiau suflând în punctul de foc. Apoi un capĕt de lumînare se înflăcărà şi limba de foc începù a ne tremura umbrele pe păreţii negri de scânduri.

Duşmanii zăceau unul lângă altul, sdrobiţi şi sub ei, sângele care curgea, întindea un covor vişiniu. Unii căscau ochii îngroziţi, unii erau cu gurile căscate şi cu ochii închişi, unii erau lungiţi, alţii sgârciţi, cu genunchii la gură. Numai unul trăia şi sta plin de spaimă în róta flăcărilor; clănţănia înfrigurat şi din când în când, fără sĕ privéscă pe cineva, murmura cuvinte răsleţe în limba lui, par'că se ruga de ertare. Fesul îi căḑuse şi capul rotund, mic, sta plecat aşteptând lovitura din urmă; obrazul măsliniu, veşted şi ochii vîrîţi sub frunte, spuneau o durere aşa de adêncă, încât te prindea mila.

Sergentul se uità lung la el, apoi se apropià şi-l bătù cu palma pe umĕr. Ii ḑise tare:

„Nu te teme, mĕ, că nu-ţi facem nimic..."

Cerchezul ridicà cu frică ochii, fără sĕ înţelégă. Fruntaşul Pintilie credù, că trebue sĕ-şi schimonoséscă vorba şi sĕ dea din mâni:

„Bre!... nu facem nimic la tine... Luăm *prezoner*!..." Şi-şi întinse buzele într'un rîs tăcut, plin de încurajare. Prinsul zîmbi şi el cu frică.

Dér se făcea târḑiu, nu mai era vreme de stat. Vorbiŭ cu glas tare:

„Sĕ mergem!"

— „Trăiţi, domnule sublocotenent", rĕspunse Savin „sĕ mergem! Atâta ne-a trebuit: un prins. De la dênsul vom afla noi multe..."

Lăsarăm în podul ruinei pe ceilalţi şépte Cerchezi, cari trecuseră mări şi veniseră sĕ móră într'un colţ singuratec, pe malul unui părău, — şi eşirăm.

Luna se înălţase, nori treceau pe de-asupra ei, umplându-se de lumină vênătă. Iazul scânteia ca o oglindă mare de argint: nici o aburire nu-l increţia.

După ce ajunseserăm în róta de sălcii, încălecarăm, ér prinsul fù suit îndĕrĕtul unui călăreţ. Inainte de a pleca, scoseiŭ tabacherea, îmi rĕsucii o ţigară, apoi dĕdui tutunul şi tovarăşilor mei:

„Na, mĕ, faceţi-vĕ şi voi câte o ţigară, că v'aţi purtat bine...

— „Trăiţi, domnule sublocotenent!"

Sergentul Savin făcù două ţigări. Pe una o dădù prisonierului:

„Na şi ţie! ţi-o fi fiind poftă!"

Apoi, după-ce prinsul o luà cu sfială, sergentul îi dădù iasca aprinsă, şi ḑise zîmbind către mine:

„Sĕracul! ce o fi gândind el acum!"

Când pornirăm, fruntaşul Pintilie şopti:

„Asta-i de cei cari taie pe răniţi şi i pradă..."

Nimeni nu rĕspunse. Prisonierul îşi fumà pe furiş ţigara, trăgând cu códa ochiului la faţa aspră a sergentului Savin.

Părăul licăria în lumina lunii, caii mergeau liniştiţi şi ómenii tăceau.

(„Sĕmăn.") *Mihail Sadoveanu.*

Deschidere

de ofertă a menagiului de Garnisónă în Brașov.

Prin acésta se deschide ofertă pentru următorii articolĭ de menage, trebuincioșĭ pentru anul 1905 și anume: articolĭ de carne, victualie și zarzavaturĭ, făină, zachăr, sare și oțet, jimble și semelpresel precum și producte de lapte.

Grupa I.

Trebuință pe lună:

Carne de vită ca. . . . 9000 chlgr.
Vadiu 3000 Coróne.

Grupa II-a.

Carne de porc ca. . . . 1290 „
„ „ **vițĕl** „ . . . 120 „
Unsóre de porc „ . . . 600 „
Slănină „ . . . 300 „
Vadiu 300 Coróne.

Grupa III-a.

Făină măcinată și făină prăjită ca. . . . . . 5000 „
Gris „ . . . . . 400 „
Vadiu 400 Coróne.

Grupa IV-a.

Zachăr în cornurĭ ca. . 300 „
Urez Nr. I. și II. . . . . 500 „
și alțĭ articolĭ de victuale, chimĕn, țint, a deiŭ, piper, cafea de franck, etc. și articolĭ de mână: brânză, ouĕ, curechiŭ, povidel, etc.
Vadiu 200 Coróne.

Grupa V-a.

Oțet ca. . . . . 300 litri
Vadiu 10 Coróne.

Grupa VI-a.

Jimble vechĭ . . . . 80 bucățĭ.
Semelbresel (jimblă măcinată) . . . . 100 chlgr.

Acei liferanțĭ ai Brașovului și împrejurime carĭ competéză la o liferare, au a șĭ înainta ofertele în acéstă cestiune (provĕdute cu timbru de 1 (una) corónă) fără a scrie numele firmei pe cuvertă der adaugênd vadiul și numind grupa de liferare, până în 7 Noemvrie st. n. 1904, la 8 óre diminéța, administrației de menage a Garnisónei în Brașov (casarma négră, catul II.)

Acei liferanțĭ, carĭ stau deja în legătură contracțială cu menagiul Garnisónei din Brașov, nu trebue sĕ depună vadiul

In victuale și făină sĕ se adaugă la oferte și mustre.

Fie-care liferant are dreptul a sĕ oferi în orĭ-ce grupă séu și numai în o parte de grupă.

Oferte carĭ până în cel mult 7 Noemvrie 1904 la 8 óre diminéța nu se înaintéză administrației de menagiŭ, nu se vor mai considera.

Acei oferențĭ, carĭ în urma pertractării ofertei primesc liferarea, au a depune o cauțiune de valórea articolelor ce sunt de liferat pe o decadă.

Informațiunĭ eventuale sa pot cere dilnic în cancelaria administrației de menagiŭ a garnisónei Brașov (casarma négră, catul II) la administrator.

Administrația menagiului de garnisóne în Brașov (Brassó)

1527,1—2.

Concurs.

La postul de oficial orășenesc devenit vacant prin mórtea fostului oficial de cl III-a Mihail Hartmann, se deschide concurs sub condițiunile de mai jos:

Postul e împreunat cu salar anual de 1200 cor.; banĭ pentru quartir 300 cor.; și 5 quinqenale de câte 100 cor.

Concurenții au de a dovedi:

1) Etatea.
2) Viața morală.
3) Studiile isprăvite.
4) Că au satisfăcut datorințelor militare séu că au fost dispensațĭ de aceste
5) Aplicațiunea do până acum.
6) Că posed limba maghiară, germână și română în vorbă și scris.

Mai departe, că la provocarea magistratului orășenesc respectivul e capace de a depune la cassa orășenéscă o cauțiune corĕspundĕtóre salariului de pe un an.

In sensul §-lui 111 al statutelor organisătóre orășenescĭ nu se permite respectivului oficial a se ocupa cu industria, séu a fi membru intern séu estern la vre-o asociațiune de afacerĭ, în general a se ocupa cu óre-ce afacere în urma căreia ar deveni dependent de óre cine în afară de oficiu.

Terminul de concurs duréză până la 25 Noemvrie 1904.

Petițiunile de concurs ce vor sosi mai târdiu de termin, nu sĕ i-au în considerare.

Brassó, în 23 Octomvrie 1904.

Dr. Frideric Jekel.
vice comite.